

ముద్ద నంచిక.

హల్లుం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 17 వ తేది శుక్రవారం .

[నె 31 రు

ఇటలీ వస అయిపోయింది.

జర్మనీకి ఒక భారంగానే వుంది.

పోపు—రూజువెల్టు సంప్రదింపులు.

“పాంపైను పట్టాలోని బండకప్పు” అని ఇటలీ నియంత యగు ముసోలినిని టర్కీ పాలకుడగు కమాలపాషా వెనకో సారి వర్ణించేడు. ఆ ముసోలిని రోమునగరంలో తన కోట దాదా ఎక్కి రొమ్ము విరుచుకొని గర్జించుచు, ఇటలీ యితర దేశాలను ఆక్రమించడానికి యుద్ధంలో దిగుతుందని ప్రకటించేడు. ఆ ప్రకటన 1940 వ సం॥ జూన్ 10 వ తేదిన చేసేడు. అప్పటికి యిప్పటికి వదహారు నెలలు గడిచేయి. ఇటలీయొక్క నైనిక శక్తి నశించింది. దానితో ఒడంబడిక గావించుకొన్న ఆక్షరాజ్యాలకు యిపుడదో భారంగానే ఉంది. నైనిక సన్నాహాలకు, యితర సైన్యాలకు ఇటలీ యిపుడు జర్మనీ పై ఆధారపడిఉన్నది. ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు సోమాలీలాండు దేశములోనున్న చిన్న పోలీసు దళాన్ని మొదట గెలిస్తే గెలిచిందేమో కాని, ఇపుడు ఆఫ్రికాలోని ఇటలీ సామ్రాజ్యం అంతా శిథిలమయి, బ్రిటిషువారికి వారి మిత్రరాజ్యాలకు లభించింది. ఆరేండ్లక్రిందట అన్యాయంగా ఇటలీ అభివృద్ధిని ఆక్రమించి ఆచటి చక్రవర్తిని తరిమేసింది. ఇపుడా చక్రవర్తి తిరిగి తన కోట నాక్రమించి దేశాన్ని పరిపాలించుతున్నాడు. ఈజిప్టు ప్రక్కనున్న సిరెనైజా దేశంలోని ఇటలీ నైన్యాలంత వావల్ నేనాని ఓడించెను. వారిలో వేల కొలది సైనికులు ఫైడిలుగా పట్టుబడి ప్రస్తుతం ఇండియాలో నిర్బంధించబడియున్నారు. ఇటలీ సేనలును జర్మనీ సేనలు కూడ ఈజిప్టుపై దాడి చేయాలని ప్రయత్నించేయికాని, దాడి చేయలేక పోయినాయి. సిరెనైజాలోనున్న ట్రాబ్రుకు నగరం ఇండియా నైన్యంచేత రక్షించబడుచు యిప్పటికి శత్రు నైన్యాలకు ఎదురుదెబ్బ కొడుతూనే యుంది. ఇటలీ జర్మనీ నౌకలు మధ్యధరా సముద్రంలో యభేచ్ఛగ తిరుగుతున్నాయి. బ్రిటిషు విమానాలు ఇటలీ పరిశ్రమల నగరాలన్నింటిపై తరుచు బాంబులువేసి ధ్వంసంచేస్తున్నాయి. జర్మనీ గెలిచి ఒప్పించిన దేశాలనుకూడ ఇటలీ ఆణచి యుంపలేకుండావుంది.

ఇటలీలో అశాంతి.

ఇటలీ ప్రజలు యుద్ధం అంటే విశిషిపోయే రసగుతుకు సంబంధించినది. బ్రిటిషు విమానాలు యిపుడు రోజూసాగిస్తున్న దాడితో యీ శీతకాలం ఆయ్యేసరికి యింకా విసిగిపోతారు రోము నగరంలోనున్న క్రిస్టియను మతగురువు పోపు ఆఫలం విడచి వేరొకచోటికి పోతాడని వార్తలువచ్చాయి. మతగురువు కనుక అతనవలతుంటే బ్రిటిషువారా నగరంపై బాంబులు వేయడానికి వీలు లేకుండావుంది అతను వెళ్లిపోతే యింకా బ్రిటిషు విమానదాడికి అడ్డుండదు. ఇటలీలో ప్రజలు అసంతృప్తి చెందియున్నారు. అహార పదార్థాలు కొలకుండావున్నాయి. ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఉత్తర భాగంలో యుద్ధపరికరాలు చేస్తున్న కర్మాగారాలలో కుట్రలు జరుగుతున్నాయి.

రాలలో కుట్రలనల్ల ద్రోహకార్యాలు జరుగుతున్నాయి. సినీలీ ద్వీపంలో ముసోలినిగారి ఫాసిస్టు పార్టీకి ప్రతికూల ప్రబోధాలు జరిగేయి. పిట్లరు తత్వంలో జర్మనీకి మిత్రులు భాగస్వాములుగనే యితర దేశాలండగలవుకాని, సరి సమానమగు దేశంవుండదు. కావున ఇటలీ జర్మనీకి బంటుగానుండే స్థితి వస్తున్నది.

ఇటలీలో జర్మనుల అధికారం.

ఇటలీ జర్మనీల ఆక్షరాజ్యాల ‘సఖ్యత ఎట్లుండో’ యీ దిగువ విషయాలబట్టి తెలియగలదు :—

కార్నికా ట్యూనిసు, శావాయి అను మూడురాష్ట్రాలు కావాలని కోరుతు ఇటలీ యుద్ధంలో చేరింది. ప్రతిసైనికుడు ఆ మూడుపేర్లు ఊతపడంగా అరుస్తుండేవాడు. కాని యిపుడేముంది? శావాయిలో ఒక్కపురంలోకూడ ఇటలీవారు కాలుపెట్టడానికి వీలులేకపోయింది. ఫ్రెంచివారి ఆఫ్రికా సామ్రాజ్యములోనున్న కార్నికా ట్యూనిసులగూర్చి వేరే చెప్పనే అక్కరలేదు. ఎంతకాలంనుండో హంగేరీ-ఇటలీ ప్రాబల్యంక్రిందనుండాలని అంగీకరింపబడెను. కాని యిపుడది జర్మనీ వశమయింది. విప్లవభువంతో జర్మనీ ప్రభుత్వంచేస్తున్న లాలోవీలలో ఇటలీని సంప్రదించనేలేదు.

ఇపుడు ఇటలీ అంతా జర్మనీ సైనికల వశమందుందని చెప్పవచ్చును. 50,000 జర్మను సైన్యం గత డిసెంబరులో ఇటలీ రేవులందు దిగెను. తరువాత ఆఫ్రికాకు పోతున్న పెద్ద జర్మను సేన ఇటలీ దేశంమీదుగా పోతూ కొంత ఇటలీలో వుండిపోయింది. జర్మనీవారి నాజీ పార్టీ సైనిక నాయకులును ఇటలీవారి ఫాసిస్టు పార్టీ నాయకులు ఒకటై ఇటలీలో జర్మనులకు అధికారం ఎక్కువ యిచ్చిరి. ఇందుకోసరమే ఇటలీ సేనానాయకుడు మార్షలు బోడొగ్లియో రాజీనామా నివ్వవలసినవెచ్చ ననుకుంటున్నారు.

ఇటలీకి కావలసిన వమురు జర్మనీచేతిలో ఉంది. పిట్లరు తలుచుకుంటే ఇటలీకి బొగ్గు, చమరు, ఇనుము, కలక, తుత్తునాగం విదీలేకుండా చేసేవేయగలడు. జర్మనీ తాను యుద్ధంలో గెలిచి ఆక్రమించిన దేశాలకు ఎటువంటి షరతులు విధించిందో అటువంటి షరతులతోనే ఇటలీతో ఒడంబడిక గావించుకుంది. కావున అధికంగా ఇటలీ-జర్మనీకి లోబడి వుంది.

అంతేకాక జర్మనుగూఢ చారులు (సి.వి.డి. పోలీసులు) ఇటలీలో ఎందరో ముఖ్యమగు ఇటలీ పరిశ్రమలందు పనులలో చేరయన్నారు. లిబియాలో ఎపుడైతే ఇటలీ ఓడిందో ఇటలీ ప్రభుత్వానికి దేశంలో కొంతబలం తగ్గిపోయింది. అపుడు దేశంలో సిద్ధంగానున్న జర్మనులు అధికారం లీనుకున్నారు. అందుచే ముసోలిని యిష్టంలేకపోయినా

యిప్పుడు జర్మనులపై ఆధారపడియున్నాడు. ఈ యేడు ప్రారంభంలోనే తన ఫాసిస్టు ఫార్టీలో చిన్నవారందరిని తొలగించేడు. ఇప్పుడు మరికొందరు కూడా దేశంలో అధిక చిక్కులు అసంతృప్తి పనులనుంచి తొలగిపోతారు. అప్పుడు నమ్మకస్తులగు ఆనుచరులు లేక ముసోలిని జర్మనులపై మరింత ఆధారపడును.

ఇటలీ వేరుగా సంధిచేసుకుంటుందా ?

ఇటలీ యంత దస్థితిలో నుండబట్టి వేరే సంధిచేసుకుంటుందా అని సందేహం కలగడం సహజమే. అమెరికా అధ్యక్షుడగు రూజువెల్టుగారి ప్రత్యేక రాయబారి మెరసేటేలను గారు పోవడకువచ్చి తిరిగి విజ్ఞాన సందేశం అధ్యక్షునకు తీసుకపోయిరి. ఆ దేమయి యుంటుందా అని అనేకులనేక విధములుగ అనుకుంటున్నారు. ప్రత్యేకంగా సంధిచేసుకోవాలని ఇటలీ ఆశపడినా జర్మనీ ఓప్పుకోదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం వారనుకుంటున్నారు. ఇటలీ స్వంతబలం అంతాపోయినా మధ్యగా నుండుటచే అనేకవిధాల పట్టుకుని ఉపయోగపడుతుంది. తన చేతిక్రింద ఇటలీని ఉంచుకుంటే ఇటలీ చేతులనుండి బ్రిటను మిత్ర దేశాలపై దాడి చేయడానికి పట్లరుకు వీలుంటుంది కనుక ఇటలీ మైత్రిని పట్లరు వదలదు. ఇటలీ రాజవంశంవారున్ను, మతగురువులున్ను శాంతిని కోరవచ్చును.

కాని పాపమువారి ఆటసాగనిస్తాడా పట్లర్ ఇటలీ ప్రభుత్వాధికారులు యుద్ధంలోనుండి తప్పించుకొని పోయేస్తున్నారని తెలియగానే నారిన పడగొట్టుటకు ఇటలీలోభున్న జర్మనులు ప్రయత్నిస్తారు. అందుచేతే ఏమయితే నేం ముసోలిని యుద్ధం ప్రకారమే కానీ అని తస్కినవారంతా పూరుకున్నారు. పోపు అమెరికా అధ్యక్షుడికి ఏమి సందేశం పంపేడో చెప్పలేం. కాని ఇటలీ యుద్ధంలోనుండి తప్పించుకోవాలంటే మాత్రం యంతకన్న మంచి సమయం వుండదు. జర్మనులు రష్యాతో తెరిపిలేని యుద్ధం సాగిస్తు నిమగ్నమై యున్నపుడే ఇటలీ తప్పించుకోవాలి. రాజనీతి తంత్రంలో ఏదేనా అవకాశంవుంటే యిలాంటి ప్రయత్నం సాగించడానికి పోపు గారే సమర్థులు. అయితే ఉత్తరాఫ్రికాలో యుద్ధఫలితం లేలంది ఇటలీ వివిషయం నిర్ణయింకజాలదు. ఇటలీ నీరసించినకొలది జర్మనీకి కష్టమే. ఇటలీలో తగ్గిపోయిన నైనిక శక్తి అంతాను అధిక సంపదంతాను జర్మనీ భర్తీచేయాలి. ఇప్పటికే రష్యాతో జర్మనీపని తీంతారభుతున్నది. జర్మనీ సహాయంలేనిది ఇటలీ కోలుకోలేదు. రష్యాపైకి విడుదలిజనుల (1 డివిజను 12,000 సుమారు) నైన్యం పంపుమని పట్లరు కోరగా ముసోలిని మాడు డివిజనులుమాత్రం పంపెను. వాటికి తగిన ఆయుధాలు యివ్వలేక పోయెను. అందుచే ఇటలీ జర్మనీకిగుది బండవంటిదేగాని ఉపరిచే దేశం కాదని చెప్పవచ్చును.

జర్మనీలో నైన్య హత్య.

నాజీవంతువారు ఉపాధ్యాయులను తరిమేసి, గంధాలు మంటపెట్టి, విద్యనాశనం చేయుట.

నూరేండ్ల నుండి జర్మను దేశం శాస్త్ర పరిశోధనకు విజ్ఞానానికి పేరుపడింది. ప్రపంచంలో అన్ని ప్రారితాలవారికి శాస్త్రములన్నీ జర్మను పండితులే బోధిస్తూవుండిరి. అనేక దేశాలనుండి విద్యార్థులు జర్మనీకివచ్చి సకల శాస్త్రాలు నేర్చుకుంటూవుండేవారు. బ్రిటను-అమెరికా శాస్త్రజ్ఞులు తమ విశ్వవిద్యాలయాల వదుపు ముగించేక, జర్మనీ విశ్వవిద్యాలయాలకు పోయి ఉన్నత విద్యపొంది పరిశోధనలు చేయుచుండుట పరిపాలియింది. ప్రపంచానికంతకు విద్యాధికులను గౌరవించి బిరుదులిచ్చు నోబిలు బహుమతి సంస్థవద్ద, 40 బహుమతులు జర్మనీ విద్యాధికులేబడసిరి. గత యుద్ధానంతరం 1920-30 సం॥ల మధ్య జర్మనీలో గణిత శాస్త్రం, భౌతిక శాస్త్రం, రసాయన శాస్త్రం, క్రిమి శాస్త్రం మున్నగు శాస్త్రములన్నింటి పరిశోధనాలయములు పెరిగి, ప్రపంచంలో విద్యార్థులను పండితులందరిని ఆకర్షిస్తూవుండేవి.

అట్టి జర్మనీదేశంలో విద్యాధిక్యత అంతా కొద్దివారాలలోనే పట్లరు యొక్క నాజీపార్టీవారు నాశనం చేసేరు. నాజీ పక్షంవారికి అన్ని దేశాలకు ఉపయోగించే శాస్త్ర విజ్ఞానాలక్కరలేదు. విజ్ఞానంకోసమే శాస్త్ర పరిశోధన చేయడం వారికి పనికిరాదు. జర్మనీ ప్రజలు ఆరోగ్యంగా బలంగా వుండడంకోరకు వారు వైద్యం నేర్చుకొంటారు కాని, వైద్యశాస్త్ర మర్నం తెలుసుకోడానికి కాదు. అట్లే చరిత్ర చదవడం కూడ ప్రాతదేశ కథనుండి జర్మను ప్రజల ముందుకర్తవ్యం బోధించడానికే. శాస్త్ర పరసం,

జర్మను ప్రజలు యితర దేశ ప్రజలతో యుద్ధం చేసి గెలవడానికి కొత్త ఆయుధాలను కనిపెట్టడానికే. అని గోటింజెను అను సుప్రసిద్ధ జర్మను విశ్వవిద్యాలయంలోని పెద్ద ఉద్యోగి యొకడు 1934 వ సం॥లో చెప్పేడు. ఇటువంటి స్వార్థ లాభాల కోరకు విశ్వవిద్యాలయాలు పని చేయాలని నాజీ పార్టీ వారి ఉద్దేశం. అందుకే మహా పండితులను, ప్రఖ్యాతులను పెక్కు విశ్వవిద్యాలయముల వసులలో నుండి మొత్తం 2,500 మందిని 1933-37 వ సంవత్సరాలలో తొలగించిరి. విద్యార్థుల సంఖ్య 116,000 నుండి 67,000 వరకు తగ్గింది. పాఠశాల బర్లు అను మరో పెద్ద విశ్వవిద్యాలయంలో వేదాంత శాఖాధికారిగా ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ఉపాధ్యాయుడు ఒకడిని నియమించేరు. అతడు నాజీపార్టీకి మంచి ప్రచారం చేసేడు. అదే అతని అర్హత. ఇట్లాగే రాజకీయ పార్టీ ప్రయోజనానికి ఉపయోగపడే సామాన్యులను ఉన్నత విద్యాధికారులుగ నియమించి, వేలకొలది మహా పండితులను తొలగించేరు.

డా॥ ర్మను అనువాడు 1909 వ సంవత్సరము నుండి 1930 వ సంవత్సరము వరకు సామాన్యపు ఉపాధ్యాయుడుగ వుండి, మొదడు చెడి పనిమానుకొనెను. మరి మూడేండ్లకు అతన్ని విద్యాశాఖమంత్రిగను, జాతీయ పునరుద్ధరణ శాఖ అధికారిగను పట్లరు నియమించేడు. అన్ని శాస్త్రాలబోధ అణచివేసి, యుద్ధానికి ఆయుధాలను

తెంచడానికి ఉపయోగపడు రసాయన శాస్త్రం ఇంజనీరింగు మాత్రం ఎక్కువగా కృషి చేస్తున్నారు. జాతి ద్వేషాలను అనుసరించి కొందరు మహాపండితులు ఉద్యోగాల నుండి తొలగించబడిరి. నోబిలు ప్రైజు పుచ్చుకున్న శాస్త్రజ్ఞులు ఈంప్టిను మున్నగువారిని అర్హుని, జర్మను యవకులకు భౌతింతుకు అసమర్థులుగ ఎంచి, క్రొత్తమంత్రి వారిని పనులలో నుండి తొలగించెను. డా॥ రష్ట్ర, యీ యేడు ఏప్రిలులో జర్మను భావినాయకులను తయారుచేయు ట్రేయినింగు స్కూలు ప్రారంభింపవలయును, భూమంతా యుద్ధరంగంగా ఉండుటకే సృష్టికర్త సృష్టించేదనియు, అందుపివసించుటకు తగినవారిని పొట్టరు

తయారు చేసేదనియు చెప్పెను. జర్మనీ నైస్యంలో నైసికులే, పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులుగ నియమించబడుదురు. ఇక ముందుగాడ, నాజీపక్షాధిమానంబట్టియే ఉపాధ్యాయులు నియమించబడుదురనియు, శాస్త్రవిజ్ఞానార్హతబట్టి నియమించబడరనియు డా॥ రష్ట్ర బహిరంగంగా ప్రకటించెను కాయకష్టపడి పనిచేయుటే జీవితప్రయోజనంగా యెంచు ప్రజలే, యుద్ధం ఒక ఆటగా యెంచువారే ప్రపంచంలో ఆధిపత్యం వహించగలరని, ఆతడు ప్రకటించెను. ఇట్టి భావాలతో నాజీ నాయకులు శాస్త్రాన్నింత హత్యచేసి దౌర్జన్యమే ప్రధానంగా ప్రబోధించుచున్నారు.

రష్యాలో విషమస్థితి.

మాస్కో నగరంకోసం భీమణయుద్ధం.

రష్యాపై జర్మనీ మూడోసారి దాడి ప్రారంభించి యిప్పటికి పదునెడురోజులయింది. ఈ దెబ్బతో శీతాకాలం వచ్చేలోగా పూర్తి విజయంపొందాలను పట్టుడలతో పొట్టరు తనబలమంతా ఉపయోగిస్తున్నాడు. చలికాలంవచ్చినా నైసికవర్మలు నిలచిపోవు. కాని పైదేశంనుండి దాడివచ్చే నైస్యాలకు కొన్ని కష్టాలుంటాయి. వెనుకదూరాననుండు తమ స్వదేశంలో నైసికశిబిరాలతో యీనైస్యం రాకపోకలు తెగిపోకుండా చూచుకోవాలి. అప్పుడే మంచుపడుట ప్రారంభమయింది. నవంబరు రెండోవారంసరికి రష్యాఅంతా సహించలేని చలికాలపుంటుంది. అంతవరకు పొట్టరు సేనలు నిలచి యుండగలిగితే, తగని చలికాలంలోకూడ పొట్టరు యుద్ధం కొనసాగించాల్సి ఉంటుంది. ఆ చలి రష్యా నైస్యాలకు ఆలవాటే. ఈలోగా బ్రిటను ఆమెరికాలనుండి ఎక్కువ సహాయం రష్యాకు అందును. అందుచే వసంతకాలంవచ్చేసరికి జర్మనులను ఓడించుట సులభమవుతుంది.

బ్రిటిషుమంత్రి బివరు బ్రూకుప్రభువు మాస్కోలో జరిగిన ఇంగ్లాండు, అమెరికా, రష్యాప్రభుత్వాల సభనుండి లండను రాగానే, రష్యా కోరిన ట్యాంకులు విమానాలన్నీ యిచ్చుటకు బ్రిటను, అమెరికాలు వాగ్దానంచేసేయని చెప్పెను. అంతే కాక బరువైన యితర యుద్ధకరకరాలుకూడా యిస్తామన్నారు. ఈసందర్భంలో రష్యాను విడువమని, పొట్టరును స్త్రాలను ఎదిరించి నిలువగల్గననియు బివరు బ్రూకుగారు నమ్మకంగా చెప్పేరు. 30,000 ట్యాంకులు త్వరగా తయారు చేయుమని బ్రిటిషు కార్మికులను హెచ్చరించేరు. అమెరికాలో అధ్యక్షుడు రూజువెల్టుగారు మాట్లాడుతూ, రష్యా యుద్ధరంగంలో యుద్ధంతములనుబట్టి తాము సహాయంచేసే కార్యవిధానం మార్చుకోమని చెప్పేరు. ఇతరదేశాలకు ఆయుధాలు వగయిరా అరువుయిచ్చుటకు అమెరికా ఒకవట్టం గావించి యుండెను. అది రష్యాకు సహాయంచేయడానికికూడ వర్తిస్తుందని అమెరికా శాసనసభ తీర్మానించింది. స్త్రాలను స్వయంగా యుద్ధం జరుగుచున్నచోటికి పోయిచూచి, జర్మను సేనలను రష్యా సేనలు ఓడించగలవని సంతృప్తి చెందెను.

మాస్కో-రంగం.

అట్లని రష్యా యుద్ధరంగంలో స్థితి అందోళన కలిగించలేదనుకోరాదు. రష్యా ముఖ్యనగరమగు మాస్కోపై శత్రు దాడి విరమించబడునో లేక రెనినుగ్రాడువలె అనగరంకూడ

దీర్ఘకాలం దాడి నెదిరించి నిలచియుండునో కొద్దిరోజులలో తెలుస్తుంది. మధ్యరంగంలో జర్మను సేనలు యార్దుజాకో నుండి ఓరలువరకు ఒక్కొక్కటి దాడి సాగించినవి. ఇవట విశేషనైస్యమును జర్మనీ కేంద్రీకరించినది. ముఖ్యంగా ట్యాంకులు, విమానాలు పంపింది. ఓరలు, వియోజ్నా, బ్రియం స్కూ నగరాలమట్టు ఆనాధారణమగు భీమణయుద్ధం జరిగింది. ఇరుపక్షాలవారు విశేషనైస్యాల నడచుటకు పంపిరి. ఒకవత్సరం రోజులు నిలువరించుకొని, జర్మనులను పలుపురనుచంపి చాల నష్టపట్టినతరువాత యీ మూడునగరాలను రష్యా సేనలు ఖాళీచేసినవి. సన్ననిమాగ్నాన జర్మను సేనల నేకం మాస్కోకు రిటైమ్మెళ్ల దూరాన ఉన్న మెజాస్కూవరకు వచ్చినవి. కాని రష్యానులు వాటిని వెనుకకు తరమివేశారు. ఈ తిరుగుదాడులే ఎంతో ప్రోత్సాహకరంగా ఉన్నాయి. అనేకలక్షల మంది రష్యానులను బండిలుగా పట్టుకున్నామని జర్మను అధికారులు నమ్మడానికి వీలులేని ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. అయినా రష్యానులు తిరిగి దెబ్బకొడుతూ ధైర్యంతో వేపున్నారు. ఈవారంలో జర్మనుల విమానశక్తి రష్యానుల శక్తి కన్న ఎక్కువగా అగుపడింది. కాని రష్యా బాంబరు విమానాలు, ఫ్రైటరు విమానాలు క్రొత్తవి విశేషంగా వచ్చి నేల నైస్యాలకు యిచ్చుడు సహాయంచేస్తున్నాయి. మాస్కోనుండి తేంపులేకుండా నైస్యం వీమలవారువలె పడమరను యుద్ధరంగానికి పోతున్నేవుంది. మాస్కో యుద్ధంలో జర్మనీ గెలిచినా, చాలనైస్యాలన్ని సరకును వడలకొని అలసి, తిరిగి ఎంతకాలం వరకో కోలుకోజాలదని అమెరికను నిపుణులు చెబుతున్నారు. రష్యా ముఖ్యపట్నంపై జర్మనీదాడి అప్పుడే వడి తగ్గింది.

దక్షిణ రంగం.

రష్యా దక్షిణానవున్న ఆజోవు సముద్రతీరమంతా ఆక్రమించామని, రష్యా యొక్క 9, 18 నెంబరు నైస్యాలను గూపుమావేశామని జర్మను నైసికాధికారులు చేసే ప్రకటన నమ్మడానికి వీలులేదు. అయినా క్రిమియా ద్వీపకల్పానికి, కాకసను ప్రాంతాలకు ప్రమాదంగలదని ఒప్పుకోక తప్పదు. మధ్యరంగంలోవలెనే యివటకూడ రష్యాను సేనలు తీవ్రనిరోధం చేస్తున్నాయి. యుక్రైనులో పాల్టావానుండి కార్స్కువరకు పోతున్న జర్మను సేన ఎంతో ముందుకుపోలేదు. ఉత్తరాన రెనినుగ్రాడు రేవుపట్నం యింకా ముట్టడిచేసిన శత్రు నైస్యాలను నిరోధిస్తూనే ఉన్నది. అంతకన్న ఉత్తరాన వున్న మార్చంస్కూవద్ద శత్రువుల సందడి లేదు.

జర్నను ప్రచారకశాఖవారు చాల అశలుగొల్పు ప్రకటనలు చేస్తూవుంటారు. వారిమిత్రులగు ఇటలీవారే వాటిని సమ్మతించు. “లాస్టాంపా” అను ఇటలీ కృత్రిక రష్యా సేనలను జర్నను సేనలు చుట్టివేయలేకున్నవి కావున రష్యాయుద్ధం యింకా ముగియలేదని వ్రాసింది. రష్యను సేనపై శీతకాలం తరువాత వసంతకాలంలోకూడ దాడి జరుపవలసివుంటుందనియు, శీతకాలంలో రష్యా సేన కోల్పోకొని వెరుగుననియు,

అపృత్తిక వ్రాసెను. దైగా లక్షలకొలదియున్న జర్నను సేనలకు స్వదేశంనుండి సప్లయలుచేరుట కష్టమనెను. రష్యా సైన్యము, విమానాలునూ విరామంలేకుండా గుండ్లు వ్రేలుస్తున్నందున జర్నను సేనలకు మార్గాలు యేర్పరచుచున్న పనివారు చేతులూ తుపాకులుంచుకొనియే సర్వదా పనిచేస్తున్నారని అపృత్తిక తెలుపుచున్నది. దీనిబట్టి రష్యాలనున్న జర్నను సేన కష్టాలెట్టివో స్పష్టమగుచున్నది.

అసాబులో పంజాబు సైనికుల ఘనకార్యములు.

ఇటలీ రేడియో అసత్య ప్రచారం.

పంజాబు 15 వ రెజిమెంటు సైన్యము ఇటలీ వారి ఇగ్లిట్రియాలోని రేపు స్థలమయిన అసాబు నగరం వశపరచుకున్న తరువాత అ నగరంలో సత్వరిపాలన స్థాపించవలసివచ్చెను. ఇంకను మిగిలియున్న శత్రువులను లొంగదీయకార్యంతోపాటు, సైనికులకు యీ పరిపాలనా వాధ్యతకూడ తగిలింది. వారి సంఖ్యకూడ అందుకు తగినంతలేదు. అయినా వారిలో వారే సేనానాయకుడు ప్రధానమంత్రిగను, తక్కిన పెద్దలు కొందరు యితర మంత్రులగనుండి ఒకపరిపాలకవర్గం ఏర్పరచుకొనిరి. ఊరిలో ఆహారపదార్థాలు చాలవు. యమను అనుదూరంగావున్న యింకో నగరం నుండి తెచ్చుకోవలసియ్యుండెను. యమనులో వారు ఇటలీ నాజెమగు “లీరా” అను పుచ్చుకోరు. అందుచే అసాబులో మిగిలియున్న చక్కెరను యమను వర్తకులకిచ్చి బదిలీగా యితర పదార్థాను పుచ్చుకొనిరి.

పంజాబు సైన్యం అసాబును ఆక్రమించకముందు ఇటలీ సైనికులు అపురాన్ని చండశాసనంగా పరిపాలించిరి. మునిసిపాలిటీని ఆణచివేసిరి. ఆ మునిసిపాలిటీని వీరు పునరుద్ధరించిరి. భారతీయ సైన్యం ఓడిపోయిందని, భారతీయ సైనికులు కూరులని ఇటలీ అధికారులు అంతకముందు ప్రచారం చేసేరు. అందుచే అసాబులో ఉన్న ఇటలీ స్త్రీలు భయపడి పోయెరు. కాని పంజాబీల వచ్చిచేరిన తరువాత, వారికి

నిజం తెలిసి భయంపోయింది. మూడు రోజులలో నగరం అంతా మామూలు ప్రచారం శాంతంగా పరిపాలించబడుతున్నది. చేరువ సుదాను గ్రామంలో కొంతలూటీ జరిగింది. ఆ లూటీ చేసినవారిని పంజాబు సైనికులు పూరు మధ్యకు తెచ్చి రెండు రోజులు అందరిముందరపెట్టి చెబ్బల్చుకొట్టు సరికి, మరునాడు మరి లూటీజరుగలేదు.

ఇటలీ సైన్యం అసాబు విడిచిపోతున్నపుడు రేడియో యంత్రాలను మాత్రం తీసుకపోలేదు. అనగరంపై భారతీయ సైన్యం బ్రిటిషు విమానాలు నౌకలు విపరీతముగావచ్చి పది గంటలసేపు ముట్టడి చేశాయని, నగరంలోనున్న ఇటలీ సైన్యం సహజమగు ధైర్యసాహసాలతో తీవ్రంగా ఎదిరించినదని, ఇటలీ ముఖ్యపట్నమగు రోమునగరం రేడియోనుండి ప్రచారం చేయబడెను. అదంతావిన్న అసాబు నివాసులకు సత్వవచ్చింది. ఎందుకంటే, అసలు జరిగింది వేరు. అట్టే నిరోధం లేకుండానే పంజాబీలకు యీ నగరం వశమయి పోయింది. ఒక్కడు మాత్రం కొట్లాటలో చనిపోయెడు. ఈ మాత్రం దానికి పది గంటలు ఘోరయుద్ధం జరిగిందని రోమునుండి ప్రగల్భాలు వెపుతూవుంటే, నిజం తెలిసిన అసాబు వాసులకు, ఆకబుర్లు వింతగ తోచేయి. ఈ రేడియో అసత్య ప్రచారం వల్ల ఇటలీ అధికారుల ప్రచారం అంటే అసాబువాసులకు పూర్తిగనమ్మకం పోయింది.

ఈ వారం యుద్ధ వార్తలు.

విమాన యుద్ధము.

ఈ వారం ఆరంభంలో, ఉత్తర ఐరోపాలో వాతావర్ణం ఆనకూలంగాలేదు. అయినా, బ్రిటిషు నౌకా విమానాలు, నార్వే ప్రాంతపు సముద్రములవరకూ గస్తీ తిరుగుతూ శత్రు నౌకలను, రేవులను యెదిర్చి ధ్వంసం చేయుచునేవున్నవి. 9 వ తేదిన ఫ్రెంచి కోస్తా రేవులమీద తీవ్రమైన దాడి జరిగెను. 10 వ తేదిన 200 బ్రిటిషు విమానాలు బయలుదేరి ఫ్రాన్సు లో ఉత్తర భాగమీద, బెల్జియం, హోలండు రేవులమీద, జర్మనీ లో పారిశ్రామిక పట్నాలు విశేషంగావున్న రైన్ రూర్ ప్రాంతాలమీద వేలకొలది బాంబులు వర్షించినవి. హోలండు లో, జర్మను విమానాశ్రయ మొకటి పూర్తిగా తగులబడి పోయింది 11 తేదిన వందల కొలది. బ్రిటిషు విమానములు జర్మనీ వాయవ్య ప్రాంతమీద బ్రహ్మాండమగు దాడి సాగించినవి. ఎండెక్ రేవునందలి నౌకా నిర్మాణశాలలు చాలవరకు ధ్వంసమైనవి. నార్వే తీరంలో సైన్యములను, స్పైలను తీసుకొని వెళ్లుచున్న జర్మను నౌకలు ముంచివేయబడెను.

12 తేది రాత్రి 300 బ్రిటిషు విమానాలు జర్మనీలోని బవేరియా, రైనుప్రాంతం, వాయవ్య ప్రాంతంలోని పారిశ్రామిక పట్నాలమీద భయంకరమగు దాడిని సాగించినవి. యుద్ధారంభంనుండి, జర్మనీపై ఇంత పెద్ద దాడి ఇదివరకెన్నడును జరుగలేదు. నాజీపక్షమువారి ప్రధాన స్థానమగు న్యూరెంబర్గునగరము ఇంచుమించు పూర్తిగా ధ్వంసం చేయబడెను. 13 తేది మధ్యాహ్నం ప్రాస్తు ఉత్తర భాగమీద బ్రిటిషు విమానాలు దాడిచేసి 19 జర్మను విమానములను పడగొట్టెను. 9 బ్రిటిషు విమానాలు తిరిగిరా లేదు. ఆ రోజున వాతావరణం కొంచెం అనుకూలంగా వుంది. అందుచేత బ్రిటిషు విమానాలు జర్మనీమీద, ఫ్రాన్సు లోని ఆక్రమిత ప్రాంతాలమీద, రాత్రి దాడి, కలలు దాడి కూడతిరిగి ప్రారంభించాయి. 14 తేది రాత్రి, బ్రిటిషు విమానములు, జర్మనీలో దక్షిణ ప్రాంతపు పట్నాలమీద దాడి సాగించెను. ఈ దాడినుండి ఒక విమానం తిరిగిరా లేదు.

తూర్పు ఇండియా విమాన దళం.

బ్రిటిషు యుద్ధ సహాయానికై ఇండియా తూర్పు భాగములందు వసూలైన చందాల నిధినుండి రెండు “స్పిట్టఫైరు” యుద్ధ విమాన దళములు కొన్నారు. అవి యిప్పుడు రాయలు విమాన దళము నందుచేరి యుద్ధంచేస్తున్నవి. ఒక నైమాసికుడు జయప్రదమగు దాడి ముగించివచ్చినాక తీసిన పటము.

బ్రిటిషు జర్మను విమానదాడి, ఈ వారముగూడ చాల తగ్గినది. 9 వ తేది రాత్రి జర్మను విమానం ఒకటి మాత్రం, బ్రిటిషు దక్షిణ తీరంలో ఒక పట్టణమువకు వచ్చి బాంబులు వేసెను. కొన్ని కట్టడములు శిథిలమైనవి. కొంత మందికి డెబ్బలు తగిలినవి. 10 వ తేది రాత్రి మరొక విమానాలు వచ్చినవి. వానిలో ఒకదానిని బ్రిటిషు విమానాలు పడగొట్టినవి. మిగిలినవి యెక్కువ నష్టం కల్గించక పూర్వమే మరలిపోయినవి. 11వ తేది రాత్రిగూడ, ఇంగ్లండు నైరుతి భాగంలోను, దక్షిణ భాగంలోను కొన్ని బాంబులు పడెను. రెండు శత్రు విమానాలు ఒక బ్రిటిషు విమానంతో డీకొని పడిపోయినవి. ఆ బ్రిటిషు విమానంకూడా శిథిలమైపోయినది. 12 వ తేది రాత్రిగూడ శత్రు విమానాలు చాల తక్కువగానే వచ్చినవి. వానిలో ఒకటి పడగొట్టబడింది. 13 వ తేది రాత్రి దాడులలో ఒకపట్టణంలో కొంత మందికి డెబ్బలు తగిలినవిగాని ప్రాణనష్టం ఏమీ కలుగలేదు.

టర్కీ-ఇరాక్-ఇరాన్.

ఈ నెల 9 వ తేదీన టర్కీ-జర్మనీ ప్రభుత్వాలు, కొత్తగా ఒక వర్తకపు ఒడంబడిక చేసుకున్నాయి. ఆ ఒడంబడిక ప్రకారమే, టర్కీ రాజధానియగు అంకారా నగరంలో ప్రభయపక్షముల ప్రతినిధులు సంతకములు పెట్టారు. ఈ ఒడంబడిక ప్రకారం టర్కీ 1943 వ సంవత్సరములోగా 20 కోట్ల మార్కుల (జర్మను నాణెం) సరకు ఆహ్లాదానికి అంగీకరించింది. జర్మనీకూడా అంత విలువగల సరకునే టర్కీకి ఆహ్లాదానికి అంగీకరించింది.

ఈ ఒడంబడిక విషయమై ప్రభయపక్షములకూ రాయబారాలు చాల రోజులు సాగెను. ఒక సమయంలో ఒడంబడిక నుదరక, జర్మను ప్రతినిధులు వెళ్లబోతారని కూడా అనుకున్నారు. ఈ విభేదాలకు ముఖ్యకారణం “క్రోము” అనే పదార్థమునుగురించి. ఇది ఇనుప పరిశ్రమలలోను, అయుధనిర్మాణ పరిశ్రమలలోను విశేషంగా ప్రయోగపడు

తుంది. తమ దేశంలో భుత్పతిఅయ్యో కోములూ ఎగుమతి చేయడానికి లభించే సరకును అంతా బ్రతుకు, ప్రాన్సులకు విక్రయించుటకు, 1940 వ సంవత్సరములో టర్కీ ఒడంబడిక చేసుకున్నది. ఆ ఒడంబడిక 1942 వ సంవత్సరము వరకు అమలులో వుంటుంది. జర్మనులు ఇప్పటి నుండి కొంత కోమును జర్మనీకి కూడా విక్రయించవలసిందని ఈ సంధానాలలో పట్టుపట్టిరి. టర్కీలో బ్రతుకు వుండుట తగ్గిపోయిందని ప్రపంచానికి చూపడమే ఈ కోర్కెయొక్క భుద్దేశం. కాని టర్కీ లొంగలేదు. 1942 వ సంవత్సరమువరకూ జర్మనీకి కోమును విమాత్రం విక్రయించనని స్పష్టంగా తెలిసింది. తుదకు 1943, 1944 వ సంవత్సరాలలో మాత్రం సాలీనా 90 వేల టన్నుల కోము—అనగా, టర్కీ యెగుమతులలో సగభాగం—జర్మనీకి విక్రయించడానికి టర్కీ ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంది. అదైనా—జర్మనీ అంతకు ముందుగా, టర్కీకి వాగ్దానంచేసిన ఆయుధ సామగ్రిని అందజేసిన నేగాని, కోమును జర్మనీకి పంపమని టర్కీ ప్రతినిధులు వెల్లడించారు. తుదకు జర్మను ప్రభుత్వం ఎట్టి పరతులైనా, ఒక ఒడంబడికను కుదుర్చుకు రావలసిందని సూచనలు పంపింది. అందుచేత సంతకాలు జరిగాయి. ఒడంబడిక కుదరలేదని ప్రపంచానికి తెలిస్తే జర్మనీకి పరాభవంగా వుంటుందనే భయంవలన జర్మనులు ఈ ఒడంబడికపై సంతకము చేశారు. ఈ లోగా జర్మనులు యెంత బెడరించినా, టర్కీ ప్రభుత్వం బ్రతుకును త్రోసి వుచ్చడానికి ఏ మాత్రం అంగీకరింపలేదు. ఈ విధంగా వేరుకు ఒడంబడిక కుదరినా, జర్మనీకి టర్కీలో గొప్ప పరాభవమే జరిగిందని చెప్పాలి.

ఇరాక్ (కర్దుయా) శాసనసభ ఈ నెల 11 వ తేదిన సమావేశమైనది. కొత్త రాజగు మహమ్మదు రిజాగారు తాను దేశంలోను, ప్రభుత్వంలోను దలచెట్టిన సంస్కరణల వెల్లడించి శాసనసభ్యులను పూర్తిగా సహాయం చేయవలసిన దని కోరిరి. శాసనసభ్యులు సహకారం చెయ్యడానికి అంగీకరించారు.

ఇంతవరకు ఇరాక్ లో షా (రాజే) నైన్యాలకు ప్రధాన నేనానాయకుడుగ నుండున్నాడు. ఇకమీద రాజునకు నేనా నాయకత్వపు పదవిని తొలగించుచు, శాసనసభవారిక శాసనం చేశారు.

ఇరాక్, ఇరాక్ దేశములలోని జపానీయులు ఖాళీచేసి స్వదేశమునకు మరలి పోవుచున్నారు.

అమెరికా-అట్లాంటిక్.

అమెరికా “తటస్థ శాసనము”ను త్వరితంగా సవరింపవలెనని తెలుపుచూ, రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుడు అమెరికను శాసనసభలకు 9 వ తేదిన ఒక సందేశం పంపించాడు.

- (1) అమెరికను వర్తక నౌకలకు ఫిరంగులను ఆమర్చరాదనీ,
- (2) యద్ధం జరుగుచున్న ప్రాంతాలను, అమెరికను వర్తక నౌకలు ప్రవేశించరాదనీ, సదరు తటస్థ శాసనంలో నిషేధించబడివున్నది. ఈ రెండు నిషేధాలను తొలగించవలెనని రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుని సూచన.

జర్మనులు, సముద్రాలమీద యెట్టి వివక్షణయు లేకుండ అమెరికను నౌకలను, ఇతరుల నౌకలనుగూడ ముంచివేస్తున్నారు. కనుక, వారి భువద్రవం తప్పించుకొని ఆత్మరక్షణ చేసుకోవడానికిగాను, ప్రతి అమెరికను వర్తక నౌకకునుగూడ ఫిరంగులను అమర్చుట అవసరమని రూజ్వెల్టు తెలుపుతున్నాడు. అక్షరాజ్యాల గెలిస్తే అమెరికాకు భువద్రవం అధికమనీ, అట్టి విజయాన్ని అసంభవంగా చేయడానికిగాను, బ్రతుకుకు అక్షరాజ్యాలను ప్రతిఘటించి పోరా

డుచున్న ఇతరదేశాలకు అరుపుగాను, కభలుగాను ఆయుధాలను అవారపదార్థాలను సైతం చేయడానికి అమెరికా ప్రభుత్వం నిశ్చయించుకొని వున్నది. ఈ నిశ్చయాన్ని అమలు జరుపాలంటే, సదరు యద్ధ సామగ్రిని మిత్రమండలి దేశాలకు అమెరికను నౌకలలోనే చేరవేయడం అవసరం కనుక, ప్రస్తుతమున్న నిషేధాన్ని తొలగించవలెనని రూజ్వెల్టు తెలియజేశాడు.

ఈ రెండు సూచనలను పరిశీలించడానికి శాసనసభల విదేశీయ స్థాయి సంఘంవారు వెంటనే విచారణ ప్రారంభించారు. శాసనసభా విదేశ స్థాయి సంఘంవారు, అమెరికను నౌకలకు ఆయుధముల సమర్పణ కనుమతించేలాగ తటస్థ శాసనమును సవరింపవలెనని తీర్మానించారు.

ఇదిగాక, అరుపు కభలు పద్ధతులలో మరి 500 కోట్ల డాలర్ల విలువగల సరకును మిత్రమండలి రాజ్యాలకు సైతం చేయటకు అనుమతిని కోరుచు మరియొక చట్టమును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిరి. రష్యాకు సహాయం, ఆ చట్టం క్రింద చేయరాదని కొందరు ఆక్షేపించారు. కాని అధిక సంఖ్యాకబలంతో శాసనసభవారు వారి సవరణను త్రోసివేశారు. సవరణకు అనుకూలంగా 70, ప్రతికూలంగా 365 వోటులు వచ్చాయి. ఈ చట్టం ప్రజాప్రతినిధుల సభలో మొదటి సారి ఆమోదింపబడింది.

“బస్కో” అను జర్మను నౌకను, అమెరికను నౌకాధికారులు గ్రీకలాండువద్ద పట్టుకొని, నావికులతో సహా అమెరికాకు తీసుకునివచ్చారు. జర్మను నౌకా సిబ్బందిని ప్రత్యేకముగా నెలకొల్పబడు శిబిరములలో ప్రవాసమునం దుంచెదరు.

ఈ నెల 9 వ తేదిన మధ్య అమెరికాలోని పెనామా రాష్ట్రంలో, ప్రభుత్వకార్యదర్శి డిలాగార్బియా అను సతతు తిరుగబాటుచేసి, ప్రభుపక్షంవారిని ఖైదులోవుంచి, ప్రభుత్వాన్ని తానే స్వాధీనంచేసుకుని పరిపాలిస్తున్నాడు. ప్రభుత్వాధ్యక్షుడగు ఆరియన్ గారి సమయంలో కార్యాంతరాల మీద ఇతర దేశాలకు వెళ్లియున్నాడు. డిలాగార్బియాగారి నాయకత్వంక్రింద యెర్పడిన ప్రభుత్వం మిత్రమండలికి అనుకూలమైనదనీ, నియంతలకు ప్రతికూలమైనదనీ అనుకుంటున్నాడు.

ఇటలీ, ఆఫ్రికా, మధ్యధరా.

వెనుక, ఇటలీ ప్రభుత్వ విదేశాంగమంత్రిగనున్న కాంటు స్ఫోర్జాగారు 12 వ తేదిన అమెరికానుండి రేడియోలో ప్రసంగిస్తూ, జర్మనీకొరకు ఇటలీ తన ప్రజల రక్తాన్నంతా ప్రవహింపజేస్తున్నదనియు, ఇప్పటికైనను ఇటలీ జర్మనీని వదలి, అంగ్ల-అమెరికాదేశములతో కలియుటమంచిదనియు హెచ్చరించెను. ఉత్తర ఆఫ్రికారంగంలో ఈజిప్టు లిబియా (ఇటాలియను) సరిహద్దులయందు అక్షరాజ్యాల నైన్యాలకు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్య నైన్యాలకు ఈ వారం చిన్న చిన్న సంఘర్షణలు మాత్రమే జరిగాయి.

లిబియాలో ఇంకను బ్రిటిషు స్వాధీనంలోవున్న టాబ్రూకు రేవు దుర్గంలోనుంచి బ్రిటిషు నైన్యాలు ముట్టుడించియున్న శత్రునైన్యాలమీద ఆకస్మికంగా పడి పలుసార్లు చాల వెనుకకు నెట్టివేశాయి. 9 వ తేదిన శత్రులు “టాంకు”లను ఉపయోగించి దుర్గంలో కొంత భాగం ఆక్రమించడానికి ప్రయత్నించారు. బ్రిటిషు నైన్యాలు, శత్రుల తిరుగ గొట్టుటయేగాక, శత్రు శిబిరాలలోకి చొచ్చుకొనివెళ్లి, చాల ప్రదేశాన్ని ఆక్రమించుకోగల్గారు.

రమ్య.

జర్నలుల యీ నెల 1 వ తేదిన రమ్య రాజధానియగు మాస్కో నగరమును వట్టుకొనుటకు ప్రారంభించిన బ్రహ్మాండ మగు దాడి యింకా సాగుతూనేవున్నది. ఇంతవరకు జర్నలు నైన్యాలు మాస్కోకు భుత్తరాన 110 మైళ్ల దూరములలో భున్స కాల్నిక్ నగరంవరకు, పడమటను 65 మైళ్ల దూర ముననున్న బొరిడోవో వరకును, దక్షిణాన 200 మైళ్ల దూరమున భున్స ఓరేక్ నగరమువరకును మాత్రమే రాగల్గిరి. వానికి వెనుకనున్న బ్రియన్ స్కు, వియజ్జా నగరాలను రష్యనులు ఖాళీచేయవలసివచ్చింది. కాని అవట - జర్నలు నైనిక పంకులవెనుక ఇంకా రష్యనుల నైన్యమున్నది. జర్నలులకు రష్యనులకుగూడ అవట భయంకరమగు పోరాటం జరుగుచున్నది. మాస్కోనుండి రష్యనులు లక్షలకొలది క్రొత్త నైన్యాన్ని యంధ్రరంగంలోకి దింపుతున్నారు. జర్నలులు గూడ క్రొత్త నైన్యాలను దింపుచున్నారు. ఉభయపక్షాలకును అవట “రామరావణ యుద్ధం” లాగ అతి భయం కరంగా యుద్ధం జరుగుచున్నది.

ఉత్తరాన మర్కంస్కు రేవు ప్రాంతంవద్ద రెన్కగ్రాడు నగరంవద్ద జర్నలు దాడిని రష్యనులు తిరుగగొట్టి, అపార మగు నష్టంకల్పించి వెనుకకు తరుముచున్నారు. దక్షిణాన యుక్రేన్ ప్రాంతంలో, కాకేసియా సరిహద్దులలోభున్స రోస్టావ్ నగరానికి 45 మైళ్ల దూరంలోకివచ్చితిమని జర్నలు లంఘిస్తారు. 100 మైళ్ల దూరంలోనే వారిని నిలిపివేసితి మని రష్యను లంఘిస్తారు.

మాస్కో నగరం పడిపోయినా, రష్యనులు తుదివరకు యుద్ధం సాగిస్తూనేవుంటారుగాని లాంగిపోరని, రమ్య ప్రభుత్వ ప్రచురణాధికారియగు లాజావెస్కిగారు ప్రక టించారు.

అమెరికానుండి, బ్రిటనునుండి, రాత్రింబగళ్లు అపారమైన ఆయుధసామగ్రి రష్యాకు యెగుమతి చేయబడుచున్నదని, రష్యాకు సహాయంలోపం యేమాత్రం వుండదని రూఢిపైలు ఆద్యక్షుడును, బ్రిటిషు ఆయుధనిర్మాణ మంత్రియగు ఫీవరు బ్రూకుగారును ప్రకటించిరి.

ప్లాడివాస్టావ్ రేవుగుండా అమెరికానుండి రష్యాకు ట్రాలోలు ఆయుధసామగ్రి నిరంతరాయంగా దిగుమతియగు చున్నది.

మంగోలియా—మంచుకో రాష్ట్రములకు గల సరిహద్దు వివాదాలను పరిష్కరించుకుంటూ, 15 వ తేదిన మంచు కోలో ఒడంబడిక చేసుకున్నాయి. దీనివలన రష్యాకు—జపా నుకు గల వివాదకారణములు కొంతవరకు తొలగిపోతాయి.

ఆక్రమిత ప్రాంతాలు.

జర్నలుల తాము జయించి ఆక్రమించిన దేశాలలో ప్రజల పై పాగించుచున్న దౌర్జన్యములకు అతులేదు. గ్రీనులూ అమితమగు అత్యాచారములు జరుపుచున్నట్లు, గ్రీను ప్రభుత్వ ప్రధానికి వార్తలు వచ్చినవి. కొన్ని చోట్లముందు గ్రామములను లూటీచేసి, పిచ్చుట వానిని తగుల బెట్టిరి. పారి పోవుచున్న ప్రజలను, స్త్రీలను, బాలురను వృద్ధులనుగూడ హత్యచేసిరి. ఒక చోట ముగ్గురు గ్రీకులను మొదట కొట్టి గాయపరచి వారు సజీవులయండగనే పాతి పెట్టిరి. ఈ విధముగ హింసించబడిన వారి భార్యలను పట్టుకొనివచ్చి- తమ కందరకు విందుల తయారుచేసి వడ్డింపవలెనని నిర్బంధించిరి. యుద్ధానంతరము, ఇటువంటి హింసలనే జర్నలు రాజధానియగు బర్లిను నగరమున జరిపించవలెనని గ్రీకు ప్రధాని బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి చర్చిలను గోరెను. ఆక్రమిత ప్రాంతములలో ప్రజలను ఇటువంటి హింసలను

పెట్టుచున్న జర్నలు ఉద్యోగుల వేర్ల పట్టికను బ్రిటిషు ప్రభుత్వంవారు తయారుచేయుచున్నారు. యుద్ధానంతరం, వీరొసర్చిన నేరముల గురించి విచారణ జరిపి, శిక్షలు విధించుటకు ఈ పట్టిక ఉపయోగింపబడును.

జర్నలు తంత్రములకు ఒక మునిషి అడ్డు దగిలెను అను కారణముచేత, జర్నలు అధికారులు యుగోస్లావియాలో, ఆ మునిషియొక్క స్వగ్రామము నంతను తగులబెట్టిరి. అందు ఇంకను మిగిలియున్నవారిలో పురుషులనందరను ఖైదుకు పంపిరి.

జెకోస్లావెకియాలో, గత గురువారమునాడు, జర్నలు నైనికాధికారులు మరి 12 మంది జెక్కు ప్రముఖులను పురిశిక్ష విధించిరి.

జర్నలు అధికారులు, సర్వియాలో, ఇంతవరకు స్త్రీలు పిల్లలు, వృద్ధులు అనువివక్షణలేకుండ 340 వేలమంది ప్రజలను హింసించి చంపివేసిరి.

తటస్థ రాష్ట్రములు.

క్యూబా ప్రభుత్వము వెంటనే తన తాటస్థమును వదలిపెట్టి అమెరికా బ్రిటనులతోకలసి ప్రజాప్రభుత్వముల రక్షణ కొరకు పోరాడుటకు సిద్ధముగనున్నదని, క్యూబా ప్రభుత్వా ద్యక్షుడుగ కర్నలు వాటిస్తాగారు ప్రకటించిరి. ఆ ప్రకట ననుగావింతుటకు కొలది నిముషముల క్రిందటనే, ప్రభుత్వ మంత్రి వర్గ సమావేశము జరిగెను.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు మిత్రమండలి తరపున యుద్ధములో దిగినేయడం, దక్షిణ అమెరికా రాష్ట్రములు గూడ వెంటనే యుద్ధమున దిగునని, అమెరికాలో సంచార మొనర్చినచిచ్చ “నెటిల్ హరా” అను జపాను పార్లమెంటు సభ్యుడు వెల్లడించెను.

నాకా నష్టాలు.

9 వ తేదిన బ్రిటిషు విమానములు మధ్యధరా ప్రాంతమున 6,000 టన్నుల నాకను ముంచివేసెను. మరియొక నాక 400 మొనర్చబడెను. నార్వే సముద్రతీర ప్రాంతంలో 1,000 టన్నుల నాకయొకటి ముంచివేయబడెను. 1,500 టన్నుల పరిమాణంగల మరియొక నాక తగులబెట్టబడెను. అట్లాంటిక్ సముద్రమున “రెడిషర్లీ” అను బ్రిటిషు ట్రాలరు నాకకును, ఒక పెద్ద జర్నలు జలాంతర్గామికిని చాలనేపు పెద్ద పోరాటముజరిగెను. తుదకు జలాంతర్గామి ముంచివేయ బడెను. జలాంతర్గామిలోని 77 మంది నావికులు లాంగి పోయిరి.

“కార్ఫీల్డ్” అను బ్రిటిషు నాక శత్రులచే ముంచివేయ బడెను.

సంగమారంభమునుండి ఇంతవరకును జర్నలు జలాంతర్గా ములకును, ఆయుధములు అమర్చబడియున్న బ్రిటిషు వర్తక నాకలకును జరిగిన పోరాటములలో 70 చోట్ల జలాంతర్గా ముల దాడి తిరుగగొట్టబడెను.

అట్లాంటిక్ సముద్రమున ప్రయాణమొనర్చుచున్న “కార్టెల్ రీలు” అను పేరుగల, పోర్చుగీసు నాకను జర్నలు జలాంతర్గామి, టార్పెడోను ప్రయోగించి ముంచివేసెను.

యంధ్ర నాకల తైనాతీతో అట్లాంటిక్ సముద్రమున ప్రయాణం చేస్తున్న బ్రిటిషు వర్తక నాకలపై జర్నలు విమానములు ఇటీవల దాడిసరెను. నాల్గు బ్రిటిషు నాకలు మునిగిపోయెను. ఆ నాకలనుండి కాపాడబడినవారిలో 80 మంది పోర్చుగలు తీరమున దింపబడిరి.

13 తేదిన, మధ్యధరా సముద్రములో బ్రిటిషు జలాం తర్గాములు, మూడేసివేల టన్నుల ప్రమాణంగల మరి మూడు శత్రు నాకల ముంచివేసెను.

దూరప్రాప్తము.

బ్రిటను, అమెరికా, డచ్చియిండియా దీవుల ప్రభుత్వములు, ఇకమీద జపానునకు యే విధమగు పెట్రోలునూ నెలను సరఫరా చేయరాదని పూర్తిగ నిషేధించెను. ఫిలిప్పైను దీవుల రాజధానియగు మనిలా నగరమునందు గడచినవారం బ్రిటిషు అమెరికా, డచ్చియిండియా దీవుల, చైనా సైనికనాయకులు సమావేశమై, జపాను దురాక్రమణలనాగిస్తే, తాము జరుగవలసిన చర్యలగురించి సంప్రదించుకొనిరి. ఆ సంప్రదించుపుల యొక్క మొదటి ఫలితమే—ఈ “పెట్రోలు” యెగుమతుల నిషేధమని జపాను నాయకులంటున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము, తాయి ప్రభుత్వమును అక్షరాజ్యాలకు అనుకూలభావమును వదలి మిత్రమండలిలో చేరవలసినదని, వత్తిడి చేయుచున్నదని అక్షరాజ్యధికారులు వదంతులు వ్యాపింప చేయుచున్నారు. అటుల వత్తిడి చేయుచుండిరను ఆరోపణ పూర్తిగ అసత్యమనియు, తాయిదేశమున మిత్ర భేదమొనర్చుటకు ఉద్దేశింపఁబడినదనియు, తాయిదేశమందలి బ్రిటిషు రాయవారియగు సర్. జోషియా క్రాఫ్ట్ మిగారు ఖండించిరి.

దూరప్రాప్తరక్షణ యేర్పాటులనుగురించి సంప్రదించుటకును, చరీక్షించుటకును, దూరప్రాప్తమున బ్రిటిషు సర్వసేనాధిపతియగు సర్. బ్రూక్ ఫాఫాంగారు, అష్టేలియా, నూజి ల్యాండులలో పర్యటన మొనర్చుచున్నారు. చైనాలో, కూనాన్ రాష్ట్రమును ఆక్రమించుటకు జపానీయులు గడచిన నెల గోజులనుండియు చేయుచున్న ప్రయత్నములన్నియును భగ్గు

మయ్యెను. కూనాన్ రాష్ట్రరాజధానియగు కాంగ్షా నగరమును ఖాళిచేసి జపాను సైన్యాలు, పింట్సియాంగు అనే నదికి ఉత్తరానికి—అనగా తాము మొదటవున్న ప్రదేశములకు మరలిపోయిరి. చైనా సైన్యాలు, జపానీయులను ఇతర రంగాలలో గూడ వెనుకకు తరుముచున్నవి. ఇటాంగ్ అను రేవు పట్టణముకొరకు జరుగుచున్న యుద్ధంలో జపాను సైన్యాలు విషవాయువులను గూడ వుపయోగించిరని చైనా సైనికాధికారులు తెలుపుచున్నారు. చైనా సైన్యములు, జపానీయులను కూనాన్ రాష్ట్రమునుండి వెడలగొట్టుటయేగాక, చాల నెలలగా జపానీయుల ఆక్రమణయందున్న హెన్సి రాష్ట్రముమీద, తామే తిరుగుదాడి సాగించుచున్నవి.

వడమటి రంగములలో, రష్యనుల స్థితికి కష్టముగనుండుటచే—ఈ సమయముననే జపాను తూర్పువైపుననుండి రష్యావై దాడి సాగింపవలెనని జపాను సైనికాధికారులు ఆలోచించుచున్నారు. అట్లా దాడి సాగించినయెడల, బ్రిటను, అమెరికాలు, జపానువై దాడి సాగించునని హెచ్చరింపవలెనని, బ్రిటిషు పత్రికలు ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచున్నవి.

విషీ.

విషీ ప్రభుత్వానికి—జర్మనీకి త్వరలోనే కొత్త యొడంబడిక యేర్పడునని, దానివలన ప్రాన్సు—జర్మనీలు యొక్కవ సహకారముతో వ్యవహరించుచుండునని జర్మను పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

సలహా : ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యధ సంచికను మీరు భద్రపరచుకొనుడు.

[మదరాసు సమాచారముల ఆధీనరుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు కంఠిచున్నారు.]